

KÖVETELMÉNYRENDSZER

Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar Szaknyelvi Intézet – orvos osztatlan képzés
A gesztorintézet (és az esetleges közreműködő intézetek) megnevezése:

A tárgy neve: Orvosi terminológia

Angol nyelven: Medical Terminology

Német nyelven: Medizinische Terminologie

Kreditértéke: 2

Szemeszter: őszi

(amelyben a mintatanterv szerint történik a tantárgy oktatása)

Heti összóraszám: 2	előadás:	gyakorlat: 2	szeminárium:
----------------------------	-----------------	---------------------	---------------------

Tantárgy típusa: kötelező kötelezően választható szabadon választható

(KÉRJÜK A MEGFELELŐT ALÁHÚZNI!)

Tanév: 2023/2024

Kötelezően- vagy szabadon választható tantárgy esetén a képzés nyelve: magyar

Tantárgy kódja: AOKNYE671_1M

(Új tárgy esetén Dékáni Hivatal tölti ki, jóváhagyást követően)

Tantárgyfelelős neve: Dr. habil. Fogarasi Katalin

Munkahelye, telefonos elérhetősége: Szaknyelvi Intézet: 1094 Bp. Ferenc tér 15. + 36-20-670-133

Beosztása: igazgató, habilitált egyetemi docens

Habilitációjának kelte és száma: 2023. 02. 06. 11/2023/habil.

A tantárgy oktatásának célkitűzése, helye az orvosképzés kurrikulumában:

Az orvosi terminológia gyakorlatközpontú oktatásának célja, hogy a hallgató készségszinten elsajátítsa, felismerje és használja az orvosi szakma gyakorlásához nélkülözhetetlen szakkifejezéseket és nevezéktant. A tananyag elrendezését a funkcionális szemlélet vezérli. Minden anyagrész az orvosi szakszókincs különböző tartományainak és az orvosi dokumentáció típusainak egyes nyelvi jellegzetességét járja körül. A szaknyelvi ismeretek és a leckékben szereplő feladatok az orvosi terminológia 3 fő területének, a többszavas anatómiai kifejezések, a latin-görög klinikai diagnózisok és az orvosi vények összeállításának az elsajátítását szolgálják autentikus szemléltetőanyagok felhasználásával.

Főbb tartalmi csomópontok:

- a hatékony orvos–orvos és orvos–beteg kommunikáció terminológiai alapjai és a szakkifejezések tudatos használata
- az anatómiai nevezéktan jellegzetességei: a hallgatók által aktuálisan tanult mozgásszervi anatómiai nevek feldolgozása, a különböző szerkezetek és egyeztetési szabályok felismerése
- egyszerű klinikai kifejezések, diagnózisok, eljárások értelmezése, helyes használata
- a terminológia megjelenése a különböző orvosi dokumentumtípusokban
- a receptírás formái követelményei

A tárgy oktatásának helye (előadóterem, szemináriumi helyiség, stb. címe):

Szaknyelvi Intézet: 1094 Budapest, Ferenc tér 15.

A tárgy sikeres elvégzése milyen kompetenciák megszerzését eredményezi:

A kurzus elvégzése után a hallgató

- ismeri az orvosi szaknyelv, terminológia és nomenklatura fogalmát és megjelenési szintjeit
- ismeri az orvosi műfajok szaknyelvi igényét
- ismeri a különböző szakterületek nevezéktanainak megbízható forrásait
- ismeri a szakszókincs latin nyelvi struktúráját és magyar jelentését
- ismeri a szaknyelvi kifejezések igényes, félreérthetetlen megfogalmazását

- képes az orvosi szaknyelv értő befogadására
- képes anatómiai neveket értelmezni és helyesen használni
- képes egyszerűbb klinikai diagnózist latin nyelven megadni
- képes gyári és egyszerűbb magisztrális készítményhez orvosi vényt összeállítani

A tantárgy felvételéhez, illetve elsajátításához szükséges előtanulmányi feltétel(ek) : -**Több féléves tárgy esetén a párhuzamos felvétel lehetőségére, illetve engedélyezésének feltételeire vonatkozó álláspont: -****A kurzus megindításának hallgatói létszámfeltételei (minimum, maximum), a hallgatók kiválasztásának módja:**

A legkisebb hallgatói létszám: 5 fő

A legmagasabb hallgató létszám: 20 fő

Bárki számára felvehető. A csoportbeosztásnál a dékáni csoportoknak megfelelő beosztás élvez elsőbbséget.

A tárgy részletes tematikája:

(Az elméleti és gyakorlati oktatást órákra (hetekre) lebontva, sorszámozva külön-külön kell megadni, az előadók és a gyakorlati oktatók nevének feltüntetésével, megjelölve a vendégoktatókat.

Mellékletben nem csatolható!

Vendégoktatókra vonatkozóan minden esetben szükséges CV csatolása!)

1.

szaknyelvi kompetencia: a hatékony orvos–orvos és orvos–beteg kommunikáció ismervei, megkülönböztetése, valamint a szaknyelv latin elemeinek tudatosítása

anatómiai terminológia: az emberi test síkjai és irányai, a test fő részei, testtájak

szókincs: alapvető csonttani kifejezések, térbeli elhelyezkedést és alaki hasonlóságot kifejező szókapcsolatok

nyelvi ismeretek: kiejtés, minőségjelzős szó szerkezetek az anatómiai nevekben (a latin főnév és melléknév alanyesetű egyeztetése)

2.

szaknyelvi kompetencia: az anatómiai struktúrák rész–egész kapcsolatainak megértése

anatómiai terminológia: a felső végtag csontjainak terminológiája, a felső végtag összeköttetései, ízületeinek terminológiája

szókincs: a felső végtag csontjai, a csontfelszint alkotó képletek megnevezése, a valamihez tartozást kifejező szókapcsolatok,

nyelvi ismeretek: birtokos szerkezet az anatómiai nevekben (a latin főnév birtokos esete)

3.

szaknyelvi kompetencia: összetett anatómiai nevek megértése és használata mozgásszervi diagnózisokban

anatómiai terminológia: a felső végtag izmainak terminológiája

szókincs: több tagú anatómiai nevek, a leggyakoribb mozgásszervi elváltozások

nyelvi ismeretek: minőségjelzős és számnévi jelzős birtokos szerkezetek az anatómiai nevekben és diagnózisokban (a latin melléknév birtokos esete)

4.

szaknyelvi kompetencia: a többes számú anatómiai nevek szerkezetének megértése

anatómiai terminológia: a felső végtag ereinek és idegeinek terminológiája
szókincs: alaki hasonlóságot, méretet és funkciót kifejező szókapcsolatok
nyelvi ismeretek: tipikus végű főnevek, többes szám az anatómiai nevekben (a latin főnév és melléknév többes számú alanyesete)

5.

szaknyelvi kompetencia: a többes számú anatómiai nevek használatának megértése diagnózisokban
anatómiai terminológia: alsó végtag terminológiája
szókincs: a gyakori mozgásszervi klinikai diagnózisok kifejezései
nyelvi ismeretek: többes számú birtokos szerkezetek az anatómiai nevekben és a diagnózisokban (a latin főnév és melléknév többes számú birtokos esete)

6. 1. írásbeli számonkérés

szaknyelvi kompetencia: anatómiai nevek használata a klinikai szaknyelvben, alapvető elváltozások és ezek lokalizációja a diagnózisokban
anatómiai terminológia: a törzs csontjai és izmai, a has-, nyak-, hát- és tarkóizomzat terminológiája
szókincs: a gyakori mozgásszervi sérülések, elváltozások (görög szóelemek)
nyelvi ismeretek: állapotot és okságot kifejező szószerkezetek a diagnózisokban (előjárósók acc.-szal)

7.

szaknyelvi kompetencia: orvosi dokumentumtípusok felépítésének megismerése
anatómiai terminológia: a medence izmai, erei, idegeinek terminológiája
szókincs: a gyakori mozgásszervi beavatkozások (görög szóelemek)
nyelvi ismeretek: állapotot és okságot kifejező szószerkezetek az orvosi dokumentumokban (előjárósók acc.-szal)

8.

szaknyelvi kompetencia: mozgásszervi klinikai diagnózisok helye az orvosi dokumentumokban
anatómiai terminológia: csontos koponya terminológiája
szókincs: a gyakori mozgásszervi beavatkozások (görög szóelemek)
nyelvi ismeretek: állapotot és okságot kifejező szószerkezetek az orvosi dokumentumokban (előjárósók acc.-szal)

9.

szaknyelvi kompetencia: elváltozások körülményeinek kifejezése az orvosi dokumentumokban
anatómiai terminológia: a belső és külső koponya alap terminológiája
szókincs: a gyakori mozgásszervi sérülések, elváltozások és beavatkozások (görög szóelemek)
nyelvi ismeretek: lokalizációt kifejező szerkezetek a diagnózisokban (előjárósók abl.-szal)

10.

szaknyelvi kompetencia: következményes elváltozások megfogalmazása diagnózisokban, lokalizáció kifejezése az elhelyezkedés, lefutás és alaki hasonlóság elemzése komplex anatómiai struktúrákban és ezek használata a klinikai terminológiában
anatómiai terminológia: az arckoponya és a rágóizület terminológiája
szókincs: a koponyát-fejet és a mozgásszerveket érintő vizsgálati leletek diagnózisai
nyelvi ismeretek: állapotot és okságot, valamint lokalizációt kifejező szerkezetek a diagnózisokban (előjárósók)

11.

szaknyelvi kompetencia: az orvosi recept, gyári készítmény, adagrendelés
szókincs: gyógyszerformák, recept utasításai, kiegészítések
nyelvi ismeretek: számnevek 1-10, genitívus használata a recepten

12.

összefoglalás, terminológiai ismeretek szintetizálása

13.

2. írásbeli számonkérés

14.

Dr. Patonai Zoltán: Az orvosi dokumentáció vezetésének gyakorlati vonatkozásai (időpontja a vendégelőadó elfoglaltságaitól függ)

kurzuszárás: értékelés, javítás, jegybeírás

A tantárgy oktatásában résztvevő(k) neve(i):

Dr. Ittész Dániel PhD

Dr. Keresztélyné Barta Andrea PhD

Kürtiné Badár Ágnes

Murányi Ivett
Dr. Seres Dániel PhD
Dr. Szabó Mária PhD
Dr. Vágási Tünde PhD
Dr. Varga Éva Katalin PhD
Dr. Patonai Zoltán PhD vendégelőadó

Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tárgyak egyaránt!). A tematikák lehetséges átfedései: -

A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége, az igazolás módja a foglalkozásokról való távollét esetén:

Legfeljebb 3 hiányzás megengedett (3x90 perc); ennél több hiányzás esetén a hallgató az oktatóval egyeztetve (legfeljebb két alkalommal) pótolhatja a mulasztását más csoportban.

Az a hallgató, aki a gyakorlati órák több, mint 25%-áról hiányzik, nem kaphat aláírást (TVSZ 29§). A megengedettnél több hiányzás esetén orvosi igazolás szükséges a tartós betegségről vagy kórházi kezelésről.

A TVSZ. szerint (28. §) három késés egy hiányzásnak számít. A tanóra kezdeténél 15 perccel későbbi érkezés késésnek számít.

A megszerzett ismeretek ellenőrzésének módja a szorgalmi időszakban:

(beszámoló, zárthelyi dolgozatok száma témaköre és időpontja, értékelésbe beszámításuk módja, pótlásuk és javításuk lehetősége)

Két zárthelyi dolgozat: a 6. és 13. héten.

Téma: az elvégzett tananyag.

Pótlás és javítás: maximum kétszer, órán kívüli időpontban az oktatóval előzetesen egyeztetve, legkésőbb a vizsgaidőszak első hetének végéig.

Első dolgozat a félévi jegy 30%-át adja, a második dolgozat a félévi jegy 60%-át adja. A határidős

Moodle feladatok a félévi jegy 10%-át adják.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa, ezek leadási határideje:

10 Moodle gyakorló (Pontgyűjtők) a Moodle-ban megjelölt határidőig beadva. A félévi jegy 10%-át adják.

A félév aláírásának feltételei:

Mindkét zárthelyi dolgozaton való részvétel, valamint részvétel az órákon.

Legfeljebb 3 hiányzás megengedett (3x90 perc); ennél több hiányzás esetén a hallgató az oktatóval egyeztetve (legfeljebb két alkalommal) pótolhatja a mulasztását más csoportban.

Az a hallgató, aki a gyakorlati órák több, mint 25%-áról hiányzik, nem kaphat aláírást (TVSZ 29§).

A számonkérés típusa (szigorlat, kollokvium, gyakorlati jegy, háromfokozatú gyakorlati jegy vagy nincs vizsga):

gyakorlati jegy

Vizgákövetelmények:

(tételsor, tesztvizsga témakörei, kötelezően elvárt paraméterek, ábrák, fogalmak, számítások listája, gyakorlati készségek) -

Az érdemjegy kialakításának módja és típusa:

(Az elméleti és gyakorlati vizsga beszámításának módja. Az évközi számonkérések eredményeinek beszámítási módja. A jegymegajánlás lehetőségei és feltételei.)

A félév végi osztályzatot a két zárthelyi dolgozat és a Moodle-feladatlapok eredménye határozza meg, melyet az órai munka módosíthat. Az összpontszám értékelése:

90 – 100% = jeles (5)

75 – 89% = jó (4)

60 – 74% = közepes (3)

50 – 59% = elégséges (2)

0 – 49% = elégtelen (1)

A tananyag elsajátításához, a tanulmányi teljesítmény értékelések teljesítéséhez szükséges ismeretek megszerzéséhez felhasználható alapvető jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom listája, pontosan kijelölve, mely részük ismerete melyik követelmény elsajátításához szükséges (pl. tételenkénti bontásban), a felhasználható fontosabb technikai és egyéb segédeszközök, tanulmányi segédanyagok:

Tananyag:

Az orvosi terminológia latin alapjai. Kézirat. Orvostanhallgatók számára. Összeállította: Barta Andrea–Varga Éva Katalin. A hallgatók számára a Moodle felületről letölthető pdf formátumban.

További segédanyagok a kurzus Moodle-oldalán elérhetők.

Segédkönyvek:

Donáth Tibor (szerk.): Anatómia szótár - Lexicon Anatomiae - Anatomical dictionary - Anatomisches Wörterbuch. Budapest, Semmelweis Kiadó.

Paulsen, F.–Waschke, J.: Sobotta Az ember anatómiájának atlasza I-III. kötet. Budapest, Medicina Kiadó.

Formulae Normales VIII. Szabványos vényminták.

A betegségek és az egészséggel kapcsolatos problémák nemzetközi statisztikai osztályozása: BNO-10, Tizedik revízió. Budapest, Egészségügyi Stratégiai Kutatóintézet, 1995.

Brencsán orvosi szótár. Szerk.: Krúdy Erzsébet. Budapest, 2002³, Medicina Könyvkiadó Rt.

Belák Erzsébet: Lingua Latina medicinalis. Budapest, 2007², Semmelweis Kiadó.

Belák Erzsébet: Orvosi terminológia. Budapest, 2005, Semmelweis Kiadó.

A tárgyat meghirdető habilitált oktató (tantárgyfelelős) aláírása:

A gesztorintézet igazgatójának aláírása:

Beadás dátuma: 2023. április 30.